

①

आध्यापचीसत्वा॥३५॥

॥३५॥

॥रासर्वी जय राध्या॥३५॥

७

आ०
२८

॥ श्री वैदेही वरायनमः ॥ पुर्विशीरसीधुमशुन चतुर्दशरत्नं काटीलीनीवडुन
तैसा श्रीरामकृष्णविक्रमशोधुन रामवीजयेकाटीला १ दधीपासुननीघेनवनी
त कीस्वातितोयापासावमुक्त तेथीदशरथापासावरधुनाथ महीमांआडूत
जयावा २ कीज्ञानांपासावशांती कीज्ञांतीपासावजेवीविरक्ती कीविरक्तीपा
सुनीनीवृत्ति पदविक्रोषपाविजे ३ तैसाजीवपतिवाविस्तार तोहाराप्रकृशा
थीसागर पावावयासीपेलपर वनासतनदेवी ४ पीडिलाजोदरीट्रंकरुण
त्यासमार्गीसांयडेवहंधन फीतायशावतीवरुण मोटबांधीजैसीकां ५ तैसा
प्रशामतीवरुण रामविजयेनीवडिलापूर्ण आसोपुर्वाध्याइंवाढीसुन रा
वणांसन्मुखवैसला ६ मुगुरावरीशोभेदीव्यमणी तैसाआंगदविशजेपुछा
सनी हणोएकेंदशमुखवाप्रवणी शहरत्नेंमुरस ७ नरदेहासीयेउनीपांही की

१

२४
विरतिउरवावीभुवनत्रयं जेणेधन्यहणतिसर्वही बुद्धं काळवीसर्वदा ८ वी
वेकवाहावेनिबळें उस्तरराठाविंकुशळें संतसंगतिरसाळें वचणेहृदइंधरा
कीं ९ क्रोधहृदंहेळणनवरावे दृष्टवचननबोलावे परावेगुणजाणोनीव
खे परोपकारकावे १० ऐसीयावीवनेमुद्रदेखोन संतोषहोतिपैंब्राह्मण
तेसदांचीतितीकलमान तरीवधन्यसंसारिं ११ सर्वभुतिंजगान्निवास तरी
नक्रावाक्रोपहंवाहीदेष वर्मसंसारिं ब्राह्मविशेष सहसाकोहंसनबोला
वें १२ कामक्रोधमदमदर हेमात्रवालावेबाहेर नाग्रीवंतजाणोनीवारीर
सारासारविचारीजे १३ सबळसत्त्वमीचरण कावेवेदाधारेवरुण मीवर्त्ता
हज्याभीमान सहसाहीनधरावा १४ जैसेंतगावरीनळणीपत्र परीजळान
स्पत्रीचीअनुमात्र तैसेंसत्त्वमीचरणकरीतांसर्वत्र परीनलीपावेक्रोठेंही १५

3

मनोजये वरुणें वरुणी बुद्धियो जावी भगवद्भजनी जगद्भास मिथ्या प्रा
 नोनी आत्मस्वरूपी रमावे १८ परधन आणी परदारा येथें वीतन घाली रा
 ससेंद्रा सहावहा धरी जेव्हा सद्गुरु वचनों सर्वदा ही ७ सत्समागसी वीतवे
 उन दूर त्यागावे दुर्जन दुःशकाळ ही पातलां पूर्ण स्वधर्मी विरयान सांजवे १९
 यथा त्या येराज्य करी दृष्टि तुझे अवध संहारी भगवद्भजनें आहोरात्री त
 तुं अणुनी श्रीजिवें १९ रामदय उरती दयासमांती तिस्रात्रांती लांजवळीर
 शावान्यपती अहोरात्री प्रीतिनें २० मनी विराग्य ज्ञान आनंद सहिबा समाधा
 न हेजवळीर द्यावे अनुदीन आत्मप्राप्ती कारणें २१ दैवभाग्यं विश्वहोये
 अण्णार त्याच पार्वन धरावा अनुमात्र अथवा काळांतरे आलेंदरीद्र परी
 धीरन सांडावा २२ घालणी दशासुखा आवधीं माझी बाह्य रत्नें हृदयं धरी त

(3A)

रीआयोध्यापतिसीमैत्री सर्वभावेकरीकां ॥ श्रीरामदेवचरणानिधान दुज
पावेअपराधदोषगुण तात्काकजयेवीसरन अंतःकाष्ठिदसदा ॥ यग
वेएकतासहुण स्वयंदाखविरचुनंदन येवबाणयेववक्का येवपल्लिंदती
जोकां ॥ त्यारघुपतीसीसखकरणी आनी आतांजनवूनंदीनी मगतुं
आसुइयेलंकाभुवनी वंदार्कवरीनांदेकां ॥ ६ ॥ तुंजयावाहणवीसीभक्त तो
शिवरघुपतिसधात त्यासीवैरवरीतायपार्थ स्वामीद्रोहीतुंहोसी ॥ सन
सनंदनसनकुमार मुखविरंवीसाणीपुरंदर हेरघुपतिवेआतांधार
तरीतोमित्रवरींलरे ॥ जोवेदउदयेवनीवादीनवर जोमोहमायेचा
नीजवर तोहाआयोध्यानाथउदार तरीतोमित्रवरींवेजीं ॥ जोमुनीबवी
दुगनगर्भ तोआनंतब्रह्मांडवाआरंभ गुणसागर सितावल्लभ तरीतोमि

(५)

मधिवृत्तिं तु ॐ वृमळोद्भव वृमळवर वृपाळधर हेतीचे ज्याचे आपसांधार तो
 हा जगद्वंद्यरघुविर तरी तो मित्र वृत्तिं तु १ वेदशास्त्रें पुराण नारदादीगातिज्या
 वेगुण तो हृद्दशमुखांगरायन तरी तो मित्र वृत्तिं कां २ शतक्रोटी आपराधक
 रुत तो जरी परतोनी आला शरण तरी तो वरीरघुनंदन सर्वां होनी प्रीतिवरी
 ३ भक्ती भावें आर्षीं तांतिळ समसाजि सांजन कवच जो भक्त गृही द्वारपाळ
 अंतर्बाहिरक्षीतु ४ तरी त्या द्विपं वरायन दनां शरण जाइ द्विपं ववदनां वृष
 ज्या हे माझी कृपां भावोनी आर्षीं रघोत्तमाते ५ दशकंठांतुं परमसत्तान राकी
 ली वेदांची वंदे वरुत तरी पद्मीणी मित्रकुळभुषण सखा वृत्तिं सर्वस्वें ६ हें सी
 आंगादांची वचणें जेवीं वेदन जीवीं निधानें जे भक्त सांगी वीरलें दशकंठासी
 समर्पिली ७ पाउयरी दशकंदर परमदुर्बुद्धि आवे वार घेतें सी पीजे वैश्वा ८

नर तैसाक्षोभलते कानी ॥ साधुवेवर्मलशुन उकीतिजैसेकांडुर्जन तैसा
 आंगदाप्रतिभाववा बोल ताजालते कानी ॥ सुणेरमर्कटा आविचारा केषाववा
 तुंणालेखाइरा मजभावणांसीमर्कटावान्ना सीछाइकरं आलासी ॥ आंगती
 पुटंमरावत्रुण किंछिवापुटं पं ववाण कीछिगंडासीमुण जंबुक्कसीवउं पात
 ला ॥ मर्कटातुक्षापीताकोण तोसांग आधंमजलागुण त्यावरीतासाहद
 येरल प्रतिववाणदेतसे ॥ माक्षापीता पुससीकोण तोतुं आमुणीनेणसी
 दुर्जन जेतोंतुजकक्षंतदाडुन वतु सुमुडींनानकेले ॥ मगमासीयापा
 लखावरीदेखा आणोनीबांधीलासीमराका तुस्यादादीसीरासमुकदेखा म्यं
 उयरी लाबळपणी ॥ माक्षामुत्र उदकंवरन मरात्रातुसंघंराकलेंवदन
 मगतुक्षीपीतायेउन गीक्षामागेवाकीप्रति ॥ मगतुक्षामुखासीमैसला

(5)

उन सीरीपांचपाटकादुन लेंवेंतदिधलासीभीरकाउन पाइंधरीलासीतेवेळे
 ७८ ऐसाशत्रुसूतमाहांबकी तुंगंतलासीत्यावेवक्षस्वकी तयावासुतयेवे
 की सीक्षातुजवरसंजालें ७९ आतांदुसरीलक वणांचाउत आगोधाप्रभुजो
 रघुनाथ तुझ्याउरावहीलव्याप्रसादत जेपांडवल्लोनीमोडिलें ८० जे
 पोतुंसीतालीकामडुन वीमकोरीवीसीतासन त्यासहीतसुबाहुमासन म
 रीचीउडविलावाणाघातें ८१ तुसीधर्मीनीसूर्यनवा जेपांड्वेलीनीनशिवा
 तोलुंसुमित्राग्रजसमसीसखा त्याचादूतमिआसं ८२ वधुनीयांत्वरदुषणां
 नीःब्रंटरवेलेजनस्थानां त्यामयं व्याननांवीवस्तजाणां येउनआलासीजं
 बुका ८३ कीहोमशाळेंतनीघोनीश्वान पळेउगेउंआयेउन कीदेवग्रहमाजी
 मळीन हींसकजैसासंचरे ८४ कीगृहीनसतांमुख्यधर्मी तष्टूरसंचरेकोवा

४

(5A)

सदनी तैसी ज्ञान कि आणी ली उबलोनी सत्य जाणतुं पतिता ६१ त्या तुन
बोरा वावादी तमार्ण सुवेळे पातला सितारंग तुम्हा आयुष्याची भरली सींग
तेतुं नेणसी धातु मुख ६२ पुढावरी पाये पउतां देख खवळे जे विहं दशक
तेविं प्रत्योत्तर दशा मुख आंग दसी देतसे ६३ ह्यो मर्कटा मीं दश वदन वान
गंसहीत रामलक्ष्मण श्योबरावीन गीतुन कुंभ वणतिं सांगोनीयां ६४ सु
गंसहीत सहस्रनयन वंदिं घातले आकळोन तेथे मान विरामलक्ष्मण जी
तची आणनि धरुनियां ६५ मरुडे मरुत की वासणी नेला तो जरी देइल आ
णुनी तरी तुम्हां सजन वनंदीनी प्राप्त होइल माधारी ६६ गाज मस्तक विदार
न मुक्तें वेउरि गेला पं व्यातन तो भीबोन देइल परतोन तरी ज्ञान कि देइन
मी ६७ अरे इंदु माळ गुंफोन नील मजलागी येतचेउन छत्र धर गोहीपीर म

6

ण सहस्रकीर्णदीपीकाधरी ७ वीनयेववाहेपावती वस्त्रंधुतसेसदाआग्नी
 महीवस्त्रेरभरणी लोवप्राणेश्वराकीतसे ७ हैसामिसमर्थदशवक्त्र तेशेंका
 पसेहेनरवानर मागेयेवपालेखाइर वारुनलुंवेतआलेंहोतें ७ तेषोंउप
 रीतांआशोकवन आहीसभेसीयणीमुधारण पुढासलावीतांवीआग्न
 नगरजाळोनीपळलें ७ तेषुहांजरीभेदेउवानर तरीताळाळवीकरी
 नखुर मगहणेतोवाढीपुत्र हैतें मुखीशस ७ तुझेआसंख्यदणसंहा
 रन राकीलेसातपुत्रवधोन इंद्रजीतवीवीक्रोडुन आशोकवनवीध्वंशी
 लें ७ तैतुझेवळगावणां कोठेंगेलेखळामळीनां तुजसीशाकुरावयाउर्जनां
 पुन्हांअलासेमारुति ६६ त्रीभुवनपतिसितावल्लभ जोत्रैलोक्यनगरारं
 भस्तंभ सासामप्तीमनुष्यहणसीराशभ द्रामुखातुंयथार्थ ७ इतरवोहळ ८

(6A)

आणी भागीरथी वरकूडा जआणी ऐगवति श्रीतामणी आणी सूर्यरथी इ
तरां आप्पासमान नहे ६ स्वद्योत आणी वंडकिण कीं उगात्मां आणी नमका
सन सबूबवान्तर आणी वायेनंदन नहे तीसमसमान राक्षसा ७ परीस
आणी इतर पाषाण इतर यमु आणी देव वहन भगवों आणी सोहिणीर
मया नहे समसमान राक्षसा १० सबूबवर्त आणी ननकावळ इतर स्त्रीर
उ आणी पूणीयाळ तैसामनुष्य आणी नमाळ निळ आपवित्र ह्मणासीके
विंतुं ११ तुंदशमुखावार्किंबसते सी विवरदंभस्तजालासी सिताद्यावीनि
श्रयेसी आदिमाया भवानी १२ इपधं उळहें चीकुंउ राक्षस आदुति पउति
उहंउ त्रोकरीं पणहुति प्रवंउ तुसी घालुंदशमुखा १३ तुवांकेलें वेदाध्यय
न जैसें राक्षभावसी वंदन कीं उरसा माजीनेडन दर्विपाकी करवीजे १४

(२)

तुंदरा मुखारे वनवर तुज वधाव्यासी पारधी रघुविर सुवेनाचकी परम
 धीर येउनी उभाठा कलासे ७८ आंगदावेश हवठीण हृदंखों वति बाण
 जैसे तिष्ठण परप्रकोधें रावण वाढी नंदनां प्रति बोले ७९ हृणारे मर्वदारज
 नीं वरा तुं जांवावलासी पासा तुझा पीता मांरुनितारा सुग्रीवासदिधली
 ७७ पीतु सुउधेववेनां तुझे पांती तरी प्राणा देईं सुद्रजीवनी अथवा पासे
 पाठीसी येउनी नीधेवेजी मशका ८० वगेनी सुग्रीवरघुनंदन तुज विधि
 देवें राज्य देईन माझी माताय नीध्यासीन सुग्रीवासी वीनें तीणें ७९ सुग्रीव
 आणी रघुविर तुझे मुखार तुसाधार आंगद हृणारे शत्रुकुमार रामबाणें
 मुक्त जाळा ८० राघव प्रसादें वरुनी वाढी आशये साये ज्यसदनी दशमुखा
 तुजमेव साणी सीं झालावीन जाणाया ८१ माझी या पाणीं प्रहरे वरुणी द

८

शमुवंतुसीदाकीनछेडुनी तुसापुरषार्थरीभुक्ती मींजापातांआपवित्रा
 ८ सहस्राब्देनप्वेवंदींजाउन पडलहोतासीकीतेवूदीन तोचीतुंआजी
 वदन दाववीतांनलाजसी ८ मावकीवेगहीजाउनदेखा वंदींपड
 लासीप्रत्यका तेथेंकुजदासीशेलीतीकीटका वंशेसीदारीतिघडिघडि
 ८ हेसातुंपुरुषार्थीदेख नलाजसीरावीतांमुख तुसेछेदावयादाहीम
 स्तक रघुविरसिद्धजालाअसे ८ हेम ऐववांदश्रवंदर द्विजपंक्तीनेरंग
 ऐतसेआधर सवेगवेगवोढीलेंपराश्र इंदुप्रभेंतेवेळी ८ गोवकास
 ह्यपोदश्रवंड धगरेधराभर्वट तांचोघेराक्षसबळोत्कट जावोनीधरीतेजा
 हाले ७ आंगददंडिंददधरीला वाळीपुत्रदेखोनीतेवेळा आझूतपराक्र
 मप्रगटकेला क्षणमात्रनलगतां ८ ल तांतकींवळीसमान हावेसरीसं

(४)

गाजवीलें गगन पुढें रावणां वेह दइं युग पुढ्या येदी धला ८६ रावणा मस्त
 की वासु गुट तेजाळ वरणां पुढें धरोनी ताळाळ उर्ध्व उउतां चीतो उता वेळ
 मंडप मस्त की विसला ९० चौदा गावे अति वीस्तीर्ण प्रभेसी उणां वंड कीर्ण तो
 घेउनी वाळी नंदन गेला क्षण नलगतां ९१ मुज्जीज उलेचो घेजन त्यांचे अंतरा
 बीचगेले प्राण लेंवति प्रेतें होउन वाळी नंदन जातसे ९२ आला देखुनी वाळी
 सुत अश्वीर्य करी जनक ज्यामल आंगद उतरला आवरसात वृषी नाथ हर्षला
 ९३ दंडिची प्रेतें सोडुनी मंडप ठेविता धरणी त्रीभुवन पतिची ये वरणी म
 त्तक आंगद ठेविता ९४ प्रीतिने येउनी पीलींद त्रीवीप द्रकोशी वा मकरंद तैसा
 वीविर आंगद सुविरय दाळी पीनला ९५ मगतो जगदानंद कंद हृदइं आळं
 गीला आंगद सकळ वृषीमी आनंद आंगा दासी भेटतां ९६ रावणां वासु गुट

तेवेढा आंगदेगमां पुढें ठेविला तो विप्रियांवे मस्तकी घातला दत्रारथा
 अजे ते समई १७ आंगदासी हणोर घुनंदन मंडय येथें आणीला उउउन ७
 देंकोठें बैसेल विप्रिया सींहासन घालोनीयां १८ ऐसें वाढीसुते ऐंकोनी मंड
 पउ यलीला ते सुणी शेष मस्तकी धरीली आवती तैसां घेउनी जातसे १९ जेथी
 मातेथें मंडय ठेविला सुवेळेसी परतोनी आला राक्षस समुदाये तेवेढा आश्वी
 र्पपरम वाणीसी २० येवढा पुरुषा येवरी राक्षस सीगां सोनी मंडय गेला
 घेवोनी सवेंची आणोनी ठेविला २१ असो राक्षस पुढें वाढी नंदन सांगेलं
 देवें वर्तमान नाना परी बोधीला वया परी तो नमानी वदशांत २ गी
 री मस्तकीं वरुषे जळधर परी तेथें नराहे अनुमात्र निर तैसा बोधीला दशकंद
 र परी व्राहीं उपतेष्टेनां ३ नील उग्यें न्हा नीला वायस परी तो नहे राजहं

७

स दधीमध्येकोठसखदुंक्स घालीतां सोज्वळ न देवी ४ सीवृतासीज
 वीतां हारळ परितें वृदान देवीस वळ व्रीधरीसने उ न ताकाळ खापरेसी
 व्यर्थचां सीला ५ जन्मांधा पुढें ही पठे विला जणां व्रीवधीरा पुढें वाजविला
 रुद्रविणां सारासार विवार तो स मजेनां वातमुखसी जैसा कां ६ व्रीसेरीया
 माळीने उ न वृउडुधीया पुरीजे वहुंत हेन परी त्या वेपंतरीं पुर्ण गोउन
 हे प्रनु मात्र ७ शोउषोपव्यापीं पुजीले पत ते सर्व गेले जी व्यर्थ तैसा बो
 धीलालं वृनाथ परी तो नाथ वेची सर्वथा ८ जो वरी शशी वंडा द्विग तो वरी ग
 जावेल विरिषण येवृचनी तो सितार मण तुम व वण व्यर्थ न दे ९ युधवेली
 यावां बोनी वृदानें हिं जन वृनंदीनी राघवेंद्र ऐसें ऐवोनी वंडा दोई उ पीरी
 ले १० जैसा रजनी अंतिं वासर मणी आव्रसात पुर्वदैवी जे जनी तैसी व्रोदं

११) पावनीवसणी नरविरोत्तमं द्राढीली ११ कींतेमेघांतुनीवेगळी प्रळयेव
पळानीवउली तैसीतेवेळीप्रभाकउली कौदंणवीआव्रस्मात १२ सया
नलभातांवढउनगुण उभाठाब्रलासितारमण वोटीवोटीतांआव्रण म
णल्लारीलीससहिये १३ द्राबावेमनीवैसलादवन्न ऐसीसुग्रीवंदिधलीहा
व आठरायदोंवान्तरदेख गर्जनांकरितउठले १४ बाहान्तरकोहीरीस हा
वैसरीसंभीतिआकाश एष्वीउलमळानेनागेशा ग्रीवाएवालेसरसावी १५
हीगजप्रीवैसलीराळी कुर्मपटीपारीली यज्ञवासहपाताळी उबलेनि
हेतदंताले १६ ऐकतांचीदूपीचेलुगुवार गगनींदवब्रलेयेंमेतरछुळी
नेदाटलेपांवर मेरसांदारकांपती १७ वीसकोहीवान्तरदेउन लंवेवरीधां
विलासुरवेन जेविंवारणावकावरीपंभ्यानन गर्जतधांवेतयावरी १८ सक

(10)

केषापासयेद्रामनाम सखेजलुनीक्रीभस्र तैसातोवान्नरोत्तम आंजनी
 तनयेधांवीनला १९ सकृन्वान्नरांसीमेतांपति नीळधांविनलासमीरगति
 पुढीनेंजोपलत्तेषाभस्ति वाटेकल्यांतमांडला २० जालायेकवीहाहाकार
 गजवजीनेंलंकांनगर मर्यादासांनुननदेश्वर लुउउंयाहेदृष्टीति २१ उद
 कावरीतुंबीणीप्रल तैसांउत्तमवतिभुसं उळ वीआसुउत्तनीराळ भगणेसी
 ववतिभउत्तमां २२ मेरुऐसलंजे वहुः वरीरवीलींशस्त्रावींजुंबाहे प्रल
 येविउचेनीपाउं नान्नशस्त्रेंशळवृति २३ लंकादुर्गवीवान्नर वळेंचीव
 दतिप्रतापशुर केंसीधरनीरजनीवर आसुउत्तमालेंपाहि ती २४ उल्हा
 र्यंत्रावेभउत्तार कोर्यानकोरीक्रीतिआसुर ग्रीडिमाळाशस्त्रेंआपार
 आसुरवहुनीभीरकावीति २५ कोर्यानकोरीपर्वतशोर येवदांचीभी ९

10A

रकावितीवानर वही लपत्रं होति तुर रजनी वरासही तपें ॥ ८ ॥ उर्गावरी
राक्षसपै वानर सोडिति वृक्षघाई उर्गपरी घते वसमई राक्षसप्रेतें लुजीये
ला ॥ पुछदोरवरी टाकुन आसुं वेग्री वेसगोउन येव्हां वगो वीतिआ
वर्षेन उर्गपरी ची प्रेतवत् ॥ येव्हां आनसात वृषी उठोनी राक्षसातें पाई
धरणी गरगाभीर कावीति गगनी आयरोनी धरणी पाडिती ॥ येव्हां रोपी
ते फोडिती वरणकरना झिं तोडिती येव्हां प्रेतें वळोनी मागुति भीरकावी
ती लंके आंत ॥ आटले बहूंत राजनी वर गोपाव होनी दशाकंदर वीजोनि
तही शाखांवर तो वानर सैन्य दिसतसे ॥ तवें सैन्यासी दशाकंदर लुण्ठ
ये पाहाता नीचावाहेर आयरोनी यांसमस्त वानर माजवास मर भुमीवे
नीं ॥ बाहुरंगदळ सागर नीचा लंके तुनबाहेर कोट्यान कोटी रत्न

नीवर पाइं ये पुढें तळपति ॥ पर्वतासमान काया थोर वीणाळ तोडें भाळी
 संडुर लाबर सोरी दाट्युन जीव आरत लळ लळीत ॥ खंदी सांगार धग
 धगीत तैसे वलावे नेत्र आरत मद्य प्राणने अति उन्मत्त ब्रह्मं घेउनी उस
 कति ॥ सुरांची सीरें देखुनी श्रीदेवां धर्मी आससी चरणी येवू चंटा झळ
 व्रति जघनी आवेंद्रोनी गर्जति ॥ उदयो उषो आसील ताधा कि येवू तो मरघे
 उनधां वंति गदापरी चक्र मेलीनि हंसी श्रीजसीति व्यामरे ॥ वानसावे वर
 नीपुतळे घातले चरणी वीयेरुळे हात्रा देति परमसखे येवू हांची सर्वही
 ॥ दणाणीलें उर्विमंडळ हृषीकेश हो धांवांस वळ तुमच्या मांसहित द
 ळ रणांणी ग्रासीलें ॥ त्यावे पाठीमागे आस्थभार नाना जातीचे मनोहर
 वीवें सले राउत असुर आसील ताघेउनी ॥ त्या पाठीसी गजभार ऐरा

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com